

Årsplan 2021/2022

Tønsåsen naturbarnehage

Vi får verdens viktigste verdier til å vokse

Barnehagens samfunnsmandat

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem (Barnehageloven, 2018, § 1 Formål). Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng.

Formål med barnehagens årsplan

Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barnehagens pedagogiske arbeid skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen. Rammeplanen påpeker at årsplanen er et arbeidsredskap for personalet som skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser. Med utgangspunkt i rammeplanen skal barnehagens samarbeidsutvalg fastsette en årsplan for den pedagogiske virksomheten.

Årsplanens funksjon

Årsplanen skal synliggjøre hvordan barnehagen omsetter barnehagelov i praksis, og arbeider målrettet for å sikre det pedagogiske arbeidet.

Ifølge rammeplanen har planlegging av barnehagens innhold og pedagogiske arbeid flere funksjoner:

- Personalet får grunnlag til å tenke og handle systematisk i det pedagogiske arbeidet
- Det gir kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen
- Synliggjør barnehagens fortolkning og realisering av rammeplanen
- Gir utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten

Barnehagens årsplan er også et viktig dokument for eier og myndighetenes oppfølging og tilsyn med barnehagen.

Innhold

Velkommen til Læringsverkstedet Tønsåsen naturbarnehage.	4
Barnehagen vår	5
Visjon	7
Våre verdier	7
Et godt måltid, en del av livsmestring og helse.	122
Barnehagens arbeid med fagområdene	18
Læringsverkstedets satsningsområde Relasjonskompetansen:	188
.....	19
Lekende læring, samspill og mestring	20
Samarbeid barnehage – hjem, foreldres medvirkning.	22
Bakgrunnsdokumenter	2525

Velkommen til Læringsverkstedet Tønsåsen naturbarnehage.

Vi ser frem til et nytt og spennende år med fokus på lekende læring, samspill og mestring. Hver dag har vi hjerte for at hvert enkelt barn skal bli den beste utgaven av seg selv.

Fagområdene skal sees i sammenheng og være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Når vi fordypet oss tverrfaglig i et tema / prosjekt hjelper vi barna med å skape mening ved å utvide deres forståelse av verden. Å skape forståelse og mening for seg selv og sine omgivelser er den sentrale aktiviteten som er felles for både lek og læring.

Barnehagen vår

Læringsverkstedet Tønsåsen Naturbarnehage er en barnehage med plass til ca. 67 barn i alderen 1-6 år, fordelt på tre avdelinger. Barnehagen sto ferdig i 2009, og ligger i naturskjønne omgivelser ved foten av Tønsåsen i Lånke.

I Tønsåsen naturbarnehage ønsker vi at barna skal bli glade i naturen. Det du er glad i, tar du også godt vare på. Vi tilbyr et mangfold av naturmateriale inne og oppsøker naturen ute. Gode naturopplevelser er viktig fra barna er små, derfor vi justerer ute og innetid etter barnas behov og mestringsnivå. Barnet på 11mnd tåler for eksempel naturfenomenet vind på en annen måte enn en 5-6åring.

Vi er en naturbarnehage inspirert av Reggio Emilia filosofien. Helt elementært i pedagogikken vår, er at barnet kan, om det får muligheten. Vi jobber med utgangspunkt i de tre pedagoger: barnet, den voksne og det fysiske miljøet. Vi vet at barnet har iboende resurser, og sammen med en ansatt som ser og anerkjenner barnets behov både for det emosjonelle og kognitive legger vi til rette for lek og læring. Det fysiske miljøet, det tredje, vil være bindeleddet både mellom barn, og barnet og den voksne.

Et fysisk læringsmiljø som er rikt på materiale og tilgjengelig for barna legger grunnlag for lek og samspill. Vi omtaler materialet som «det tredje», noe å møtes via.

Hvordan lærer barn? Hvis du skal bli god til noe må du trene! Hvis du skal trene må du ha mulighet for å delta i samspill med andre. Deltakelse og medvirkning er derfor sentrale verdier for oss på Tønsåsen. Barn undrer seg og lurer på mye rart, men vi tror også at barn trenger noe fysisk og håndgripelig til hjelp, før de kan tenke abstrakt (inne i hodet). Vi forsøker derfor å tilby et mangfold av materiale, verktøy som kan undersøkes. Naturen er full av udefinerbart materiale som setter fantasien i sving og som hjelper barn å utforske verden med alle sine sanser, og derfor foregår mye av det pedagogiske arbeidet på Tønsåsen utendørs. I tillegg til dette trenger barn noen å lære av! Når man står fast og ikke får til, er det

kjekt å ha en "fiffig kompis", en som kan vise deg. Det styrker også barns selvfølelse og få lov til å være den "fiffige kompis". Barn (og voksne) er gode på ulike ting, vi ser derfor på ulikhet som en ressurs. Når barn opplever at det er bra at vi er ulike, vil dette forhåpentligvis forebygge mobbing og diskriminering. Nysgjerrige voksne som beriker barnas dag med utfordringer, er også viktig! Vi må vise barna at det finnes noe å strekke seg etter. Uten utfordringer blir dagen kjedelig, og dette reagerer barn på. Tid og rom til lek og meningsfulle og utforskende aktiviteter står derfor sentralt hos oss! For å kunne gi barn utfordringer trenger vi å forstå hvordan barn tenker - og hva det er de forsøker å forstå. Til hjelp i dette arbeidet bruker vi mange former for dokumentasjon. Vi beskriver HVA og HVORDAN barn gjør - tolker, reflekterer og analyserer, og forsøker å finne ut hvordan barn tenker, og gir dem nye utfordringer basert på dette. Sist, men ikke minst, gir vi dokumentasjonen tilbake til barna. Dette gjør vi for at de skal huske og reflektere over hva de har vært med på. På denne måten blir barnas egen læring synliggjort, og selvfølelsen styrket!

"Jeg tror at noe av det aller viktigste er at ansatte i barnehagen oppmuntrer til undring og utforskning. At de oppmuntrer til å lete etter svar. Til å forstå at det ikke handler om rett eller galt svar, men om å prøve ut flere muligheter. Og ikke minst oppmuntre til at barna skal prøve selv. Det er så lett for oss voksne å vise barn hvordan ting "skal" gjøres. Evnen til å være kreativ, er en av de mest verdifulle og fantastiske evnene vi mennesker har. Derfor er fantasi viktigere enn kunnskap!" Fredrik Hälen

På en tur oppdager barna en fugl som er i gang med å bygge rede. Barn og ansatte følger med i uken som kommer, innhenter informasjon, er nysgjerrige og diskuterer sammen. Prosessen blir dokumentert og gitt tilbake til barna for videre refleksjoner.

Visjon

Vi ser på barna som verdens viktigste verdier og det mest verdifulle vi har. Barna er verdens framtid. Vår visjon peker framover og viser vei for alt av arbeid i Læringsverkstedet:

«VI FÅR VERDENS VIKTIGSTE VERDIER TIL Å VOKSE»

I våre barnehager arbeider vi for at alle barn skal få et best mulig grunnlag for videre utvikling, læring og et godt liv. Vi ønsker at barna skal vokse i kunnskap og mestring, i trygghet og empati.

På Tønsåsen betyr dette at vi tar barnas iboende ressurser på alvor, barndommens egenverdi står sentralt og de valgene vi tar skal være til barnas beste.

Våre verdier

Vi skal være «**Leken og ambisiøs**». Vi byr på oss selv og har det moro. Samtidig har vi klare mål og kraft til å nå dem.

Vi skal være «**Raus og tydelig**». Vi har takhøyde og frihet samtidig som vi har rammer og retningslinjer som gjør det trygt å være raus i møte med barn og foreldre.

Barnehagen bidrar til å danne et godt grunnlag for livslang læring og aktiv deltagelse for barna i et demokratisk samfunn.

Ifølge rammeplanen skal barnehagens verdigrunnlag formidles, praktiseres og oppleves gjennomgående i barnehagens pedagogiske arbeid. Disse er:

Demokrati

«Vi jobber for at hvert barn skal få komme inn i gruppen med sine egenskaper og bemerkelsesverdige trekk.» Laura Rubizzi

Demokrati handler om å medvirke og være delaktig. Barn må få oppleve å kunne påvirke sitt eget liv. Vi deler barna i mindre grupper deler av dagen for å gjøre det enklere å samhandle positivt med andre, vise empati, knytte vennskap og respektere ulikheter. Slike ferdigheter kan kun læres sammen med andre, og er vesentlig for opprettelse og utvikling av demokratiet.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for, og oppmuntre til at barna kan få uttrykke sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf. Barnehageloven §3, grunnloven §104 og FNs barnekonvensjon artikkel 12 nr.1

Medvirkninger en rettighet til å gi uttrykk for sine synspunkter i saker som berører en. Barn uttrykker seg med mange språk, ikke bare det verbale. Det handler om at barns synspunkter blir tatt i betraktning og får en konsekvens for det pedagogiske arbeidet.

Personalet skal:

- Sørge for at barna får være delaktig og «virke med» i lek, fordypning og hverdagshendelser.
- Ha en undrende væremåte sammen med barna, stille spørsmål og aktivt legge til rette for at barna får delt sine tanker og meninger.
- Anerkjennelse og respektere barns ulike uttrykksmåter.

Hvordan gjør vi det?

- Bruke pedagogisk dokumentasjon for å ivareta barnets perspektiv, se det barnet ser. Det vil si, lytte, notere, observere, supplere og dokumentere (tekst, bilde, video, barnas uttrykk) evaluere/reflektere.
- Ta med pedagogisk dokumentasjon tilbake til barna og tilføre materiale inn i det fysiske miljøet ut fra barnas interesser og personalets refleksjoner.
- Organisere barna i mindre grupper og være tilgjengelig for barna.
- Lytte og være nysgjerrig sammen med barna
- Ta barns initiativ på alvor.
- Legge til rette et fysisk miljø, der barnet klarer det meste selv.
- Barna må få uttrykke seg på ulike måter: kroppslig, muntlig, estetisk og skriftlig.

Mangfold og gjensidig respekt

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barna skal få oppleve at det finnes mange måter å tenke, handle og leve på. Samtidig skal barnehagen gi felles erfaringer og synliggjøre verdien av fellesskap. Barnehagen skal vise hvordan alle kan lære av hverandre og fremme barnas nysgjerrighet og undring over likheter og forskjeller. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet.

Barnehagen skal bruke mangfold som en ressurs i det pedagogiske arbeidet og støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egne kulturelle og individuelle forutsetninger.

Personalet skal:

- hjelpe barna å bli oppmerksom på sine venner og det mangfold vi har i barnehagen og samfunnet ellers.
- Bruke og synliggjøre ulikheter som ressurs.
- Vise genuin interesse for hvert enkelt barn og dets kvaliteter.

Hvordan gjør vi det:

- Bruke musikk, dans, drama, tegning, maling, leire og andre uttrykksmåter i det pedagogiske arbeidet.
- Vise mangfold igjennom pedagogisk dokumentasjon.
- Markere samefolkets dag

- Invitere familier som har bakgrunn fra andre kulturer til å bidra inn i barnehagen med f, eks sang, eventyr, annet.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.

Personalet skal:

- Personalet må reflektere over egne holdninger i møte med barn og ansatte, for best mulig å kunne formidle og fremme likeverd og likestilling.

Hvordan gjør vi det:

- Caser, rollespill og refleksjoner på personalmøter for å jobbe med egne holdninger for å fremme likestilling og likeverd.
- Godt gjennomtenkte grupper ved gruppedeling, slik at alle barn får bidra inn i fellesskapet, uansett forutsetninger.
- Tilrettelegge fysisk miljø som bygger opp under et likestilt samfunn, f.eks. velge materiale som er kjønnsnøytralt.
- Alltid ha et rikt materialutvalg, gode møteplasser og provokasjoner, som gjør at det er noe som er interessant for et hvert barn som kommer hit i barnehagen.
- Veilede hverandre i det daglige arbeidet for å ivareta likestilling og likeverd, både blant ansatte og barn.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen har derfor en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn. Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge

fremtidige generasjonerens mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt.

Personalet skal:

- fremme verdier, holdninger og praksis for mer bærekraftige samfunn.
- legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet.
- Gi barna mulighet til å gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen.
- bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.

Hvordan gjør vi det?

- Velge lekmateriell som er av tre, glass, metall, vann, stein og stoffer av bomull, lin og ull fremfor produkter fremstilt av plast.
- Sortere søppel.
- Bruke gjenbruksposer når det sendes med skitne klær hjem.
- Innkjøp og matlaging skal harmonere med forbruk.
- Gi barna gode naturopplevelser –der de kan lære om og for naturen -i naturen.
- Ha nok naturfaglig kunnskap til å kunne ta tak i og utvide barns undringer rundt natur og naturfenomener og bruke mulighetene som finnes i uterommet for å skape forbindelser mellom barns konkrete sanselige oppfatninger og vitenskapelig viten.
- Støtte barna i å se nøye etter, slik at de ikke tar den første antagelsen for gitt (gjøre det kjente ukjent)
- Støtte barna når de forsøker å finne et system i tingene i naturen
- Hjelp barna til å reflektere over hvorfor ting er som de er
- Hjelp barna til å se på naturen som et livgivende system som vi alle er en del av –og som vi må ta vare på, næringskjeder og økosystem.
- Gi barna mulighet til å undersøke og skape på så mange måter som mulig for å øke sin forståelse. Når barn skaper, representerer de sin forståelse.
- Skape muligheter der vitenskap og fantasi kan møtes, for å utvikle barns kreative evner.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing.

Personalet skal:

- Støtte barna i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser
- Gi barna mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av dagen
- Gi barna mulighet for daglig fysisk aktivitet som fremmer bevegelsesglede og motorisk utvikling.
- Sørge for at måltider og matlaging inne og ute, gir et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.
- Håndtere, stoppe og følge opp krenkelser og mobbing. (egen handlingsplan.)

- Ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, overgrep og vold og vite hvordan dette kan forebygges og stoppes

Hvordan gjør vi det?

- Sette ord på de vanskelige følelsene, og ikke avfeie barnet med at det går bra, eller at det er ingenting å bry seg om. Øve på å møte motgang.
- Hvilestund hver dag. Rolig aktivitet i lita gruppe kan også være en form for hvile. Sørg for at miljøet er innredet slik at det er mulig for barna å trekke seg tilbake hvis de ønsker det.
- Påse at miljøet inne og ute innbyr til fysisk aktivitet og motoriske utfordringer. Inspirere de rolige barna til å være mer aktive.
- Lage sunn og næringsrik mat, sammen med barna.
- Det aller viktigste for barns trivsel er å få delta i lek sammen med venner, og utestenging fra lek er det alle barn frykter mest. Å etablere lekefellesskaper krevende for små barn som ennå ikke har et godt utviklet verbalt språk, så de vil gjerne beskytte leken sin. Inkludering vs. Utestenging blir derfor et daglig dilemma for de fleste barn. For at flest mulig barn skal mestre i relasjoner trenger de et fysisk miljø som inviterer til ulike typer lek og hvor fantasien kan blomstre. Et miljø hvor barnet kan fremstå som kompetent og utvikle en positiv identitet. I tillegg trenger de kjærlighetsfulle, støttende og anerkjennende voksne som kan veilede og utfordre og tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner, leke og knytte seg til personalet og til andre barn.
- Behandle hvert barn som subjekt i eget liv med rett til sin egen opplevelsesverden, og med mulighet til å påvirke egen hverdag (Bae, 2009)
- Ansatte kurses i utviklingsarbeid «Sårbare barn».

Psykososialt barnehagemiljø i barnehageloven 01.01.2021

§ 41. Nulltoleranse og forebyggende arbeid.

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

§ 42. Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)

Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det. Ansatte skal melde til styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt eller godt barnehagemiljø. Styrer skal melde fra til barnehage eieren i alvorlige tilfeller.

Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering.

Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det stå

- a) hvilke problemer tiltakene skal løse
- b) hvilke tiltak barnehagen har planlagt
- c) når tiltakene skal gjennomføres
- d) hvem som skal gjennomføre tiltakene
- e) når tiltakene skal evalueres.

§ 43. Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen krenker et barn

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider i barnehagen, krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende straks melde fra til barnehagens styrer. Styreren skal melde fra til barnehageeieren.

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at styreren i barnehagen krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende melde fra til barnehageeieren direkte.

Undersøkelser og tiltak etter § 42 tredje og fjerde ledd skal iverksettes straks.

dersom en som arbeider i barnehagen

Et godt måltid, en del av livsmestring og helse.

Rammeplanens fagområde **Kropp, bevegelse, mat og helse** er en del av selve stammen i vårt pedagogiske konsept og inngår derfor i alle våre fem fagtema.

Læringsverkstedets barnehager skal være en arena hvor barn får oppleve matglede og matkultur. Gjennom «Et godt måltid» har vi også fokus på et sunt og variert kosthold, norsk kulturtradisjon og en hyggelig atmosfære. Barna er aktive deltakere i tilberedning av maten, gjennomføring av selve måltidet og opprydding etterpå. Måltidet for oss handler om mer enn bare å spise. Måltidet er en arena for fellesskap og samspill, mestring, gode opplevelser og samtaler. Dette er en del av barnets dannelsesprosess og bidrar til utvikling av barnets sosiale kompetanse.

Barnehagens formål og innhold

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering (Barnehageloven, 2018,).

Læringsverkstedets pedagogikk er vår fortolkning av innholdet i rammeplanen og ivaretar rammeplanens føringer.

Hvert barn er et unikt og verdifullt menneske som skal møtes med respekt og anerkjennelse.

Vennskap og fellesskap

I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes, samtidig som de skal få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov.

Personalet skal:

- støtte barnas initiativ til samspill og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- samtale om normer for samhandling og invitere barna til å utforme normer for samhandling i fellesskap.
- støtte barna i å ta andres perspektiv, se en sak fra flere synsvinkler og reflektere over egne og andres følelser, opplevelser og meninger.
- støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Hvordan gjør vi det?

- legge til rette for gode møtestasjoner og rikt materialutvalg, der barn kan møtes for å gjøre noe sammen, og dermed automatisk trener på sosial kompetanse (vennskap og fellesskap) sammen med personalet.
- Være aktive og sensitive voksne som ser hva barna trenger for å komme i samspill med hverandre.
- Gå aktivt inn og hjelpe barn, der man ser og observerer barn har en uheldig måte å være sammen på.

Kommunikasjon og språk

Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk, herunder tegnspråk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling..

Personalet skal:

- anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling
- stimulere barns verbale og non-verbale kommunikasjon og legge til rette for at alle barn involveres i samspill og i samtaler.
- sørge for at alle barn får varierte og positive erfaringer med å bruke språk som kommunikasjonsmiddel, som redskap for tenkning og som uttrykk for egne tanker og følelser.
- være bevisst på sine roller som språklige forbilder og være lydhøre i kommunikasjon med alle barn.
- følge med på barnas kommunikasjon og språk og fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling.
- bidra til at språklig mangfold blir en berikelse for hele barnegruppen, støtte flerspråklige barn i å bruke sitt morsmål og samtidig aktivt fremme og utvikle barnas norsk-/samiskspråklige kompetanse.

Hvordan gjør vi det?

- Bruke og lage pedagogisk dokumentasjon sammen med barna. Bilder og tekst blir utgangspunkt for dialog og samspill.
- Ha bøker lett tilgjengelig.
- Les sammen med og for barna.
- Skrive tekster sammen med barna.
- Synge sanger, kjente og nye.
- Repetere eventyr, sanger, rim og regler.
- Ha et fysisk miljø, der barna lett kan bli nysgjerrig på og lære seg skriftspråk.

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet og mellom barna, som grunnlag for trivsel, glede og mestring.

Personalet skal:

- Ivareta barnas behov for fysisk omsorg.
- Sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.
- Være lydhør for barnas uttrykk og imøtekomme deres behov for omsorg med sensitivitet.
- Støtte og oppmuntre barna til å vise omsorg for andre og til selv å kunne ta imot omsorg.

Hvordan gjør vi det?

- Vise individuelle hensyn ved å behandle ulike barn ulikt. Alle barn har ikke behov for det samme til enhver tid.
- Tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barns identitets-utvikling og positive selvforståelse ved å tilby et miljø der alle barn kan oppleve mestring.
- Støtte barns aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet gjennom å løfte opp og vise frem barnets sterke sider og hjelpe barn, som har behov for det, inn i lek.

Lek

Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek –alene og sammen med andre. (Rp, 2017, s. 20)

Personalet skal:

- fremme et inkluderende miljø der alle barna kan delta i og erfare glede i lek.
- være bevisst på og vurdere egen rolle knyttet til barnas lek.
- ta initiativ til lek og aktivt bidra til at alle kommer inn i leken.

Hvordan gjør vi det?

- Utforme et fysisk miljø som gir form til barnehagens pedagogiske innhold og gode møteplasser. Sette av tid til å lage provokasjoner og iscenesette miljøet ut fra barnas interesser og aktuelle temaer / prosjekter.
- Bruke didaktisk planlegging, refleksjon og pedagogisk dokumentasjon som arbeidsverktøy.
- Reflektere og veilede hverandre om vår egen rolle og deltakelse i lek gjennom refleksjon i det daglige, på avdelingsmøter og personalmøter..
- Gi barna rom for medvirkning ved å ta utgangspunkt i barnas interesser og legge til rette for utvikling av leketemaer.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Barnehagen skal bidra til læringsfellesskap der barna skal få bidra i egen og andres læring.

Personalet skal:

- sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring.
- legge til rette for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling.
- være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter.

- støtte og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner.
- støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skape forståelse og mening sammen med dem

Hvordan gjør vi det?

- Utforme et fysisk miljø som inspirerer ved å tilby variert materiale og verktøy som gir barna mulighet til å oppdage nye egenskaper ved naturen, årstidene og dyrene i den.
- Ansatte som er tett på barnas lek, og tilrettelegger for en felles læringsplattform der barna får ta del i sin egen og hverandres læringsprosess.
- Være et støttende stillas, som anerkjenner barnas egen undring og læringsprosesser, og samtidig utfordrer til videre utforskning.
- Barna skal få kjenne på læring uten læringspress, og bli kjent med verden gjennom sanselige erfaringer og felles undring med både barn og ansatte.
- Dette gjør vi blant annet gjennom vårt tverrfaglige prosjektarbeid som også i år skal omhandle barns relasjon til natur.

Danning

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer (Rp, 2017, s.21).

Dannelse er ikke en form for faktakunnskap kan overføres til andre, vi kan ikke danne andre, det er en prosess som skjer i individet, men som er avhengig av et samspill med den sosiale verden. Vi tolker og oppfatter verden på vår egen måte, og må således "ta personlig stilling til hva som er meningsfullt og hva som er det gode liv". Det er likevel avgjørende at vi legger til rette for at barn kan tre fram som unike individer som kan bringe noe nytt til verden, og ikke bare reproducerer ferdig kunnskap.

Personalet skal:

- tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse
- støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet
- synliggjøre og verdsette ulike behov, meninger og perspektiver i fellesskapet
- legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger og utfordre barnas tenkning og invitere dem inn i utforskende samtaler
- synliggjøre og fremheve mangfold og ulikhet som grunnlag for opplevelser, utforskning og læring

Hvordan gjør vi det?

- Være tett på barna i lek og andre aktiviteter for å fange opp hva de er interessert i og opptatt av.
- Legge til rette for at barn kan mestre, og hjelpe dem med å hevde seg selv. Barn er ikke –de blir til i møte med!
- Løfte opp og vise fram barns ulike måter/ strategier for å løse utfordringer. Alle barn skal få vist fram sine sterke sider

Progresjon

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser

Personalet skal:

- oppdage, følge opp og utvide det barna allerede er opptatt av.
- planlegge og tilrettelegge for progresjon i barnehagens innhold for alle barn.
- bidra til at barna får mestringsopplevelser og samtidig har noe å strekke seg etter
- legge til rette for fordypning, gjenkjennelse og gjentakelse i barnehagens innhold og arbeidsmåter.
- introdusere nye perspektiver og tilrettelegge for nye opplevelser og erfaringer
- sørge for progresjon gjennom bevisst bruk av materialer, bøker, leker, verktøy og utstyr og gjøre disse tilgjengelig for barna.

Hvordan gjør vi det:

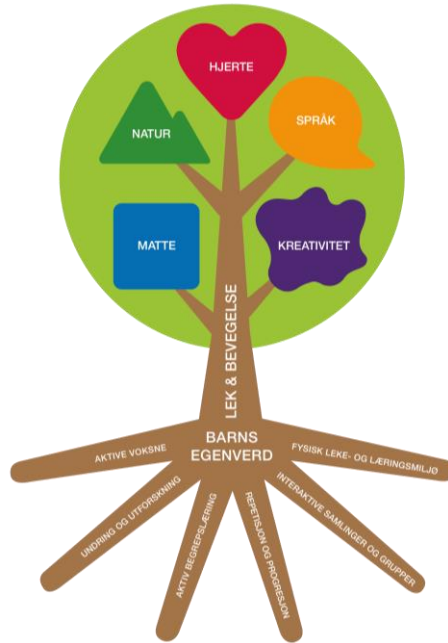
- Legge til rette fysisk miljø med materialutvalg tilpasset aldersgrupper på våre tre avdelinger
- Gjennomfører aktiviteter i små grupper hvor vi lettere kan fange opp hva barna aktiviseres/engasjeres av.
- Bygger videre ut ifra barnas forventninger, oppdagelser og ønsker etter utforskning.
- Setter sammen grupper med barn og voksne for å skape ny kunnskap og sammen danne felles opplevelser og felles gleder.
- Ansatte skal være støttende stillas slik at barn har mulighet til å få være i den proksimale utviklingssonen.; *"det jeg i dag kan gjøre under veiledning av en voksen eller dyktigere venn, det kan jeg gjøre selv i morgen"*.
- Vurderer hvilke impulser, materiale og redskaper vi velger å ha inne på avdelingene og ute, observerer, reflekterer og tilrettelegger gjennom hele året.
- Varierer materialene som settes frem i ulike provokasjoner, endrer miljøet, tar bort og tilfører, når man ser at stasjonene ikke fungerer, og når det trengs en forandring.
- Bruke pedagogisk dokumentasjon som arbeidsmetode for å få øye på de ulike oppdagelsene

1-åringen, 3-åringen og 5-åringen sanser, erfarer og tilnærmer seg fuglen på ulike måter. Personalet tilrettelegger for progresjon.

Barnehagens arbeid med fagområdene

Fagområdene skal sees i sammenheng og være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Når vi fordyper oss tverrfaglig i et tema / prosjekt hjelper vi barna med å skape mening ved å utvide deres forståelse av verden. Å skape forståelse og mening for seg selv og sine omgivelser er den sentrale aktiviteten som er felles for både lek og læring.

Læringsverkstedets pedagogiske tre viser særtrekkene i vårt pedagogiske konsept. I Tønsåsen naturbarnehage innebærer dette at vi jobber tverrfaglig og prosess- og prosjektorientert.

Læringsverkstedets satsningsområde Relasjonskompetansen:

Barns trivsel er den voksnes ansvar, og gode relasjoner er avgjørende i dette samspillet. Vi tror på at gode relasjoner, som en rød tråd i alt vi gjør, hever kvaliteten i barnehagen. Det bidrar til å skape et inkluderende leke- og læringsmiljø.

Kvaliteten på relasjonene og samhandling mellom ansatte og barn er særlig viktig for barns trygghet og utvikling. Å utvikle gode sosiale ferdigheter, empati og vennskap i barndommen er viktig for å kunne utvikle et godt selvbilde. Gode relasjoner vil igjen få betydning for trivsel, utvikling og læring.

Prosjekt og prosessarbeid i Tønsåsen naturbarnehage 2021- 2022:

Natur, miljø og teknologi

Å skape en sterk relasjon til naturen og årstidene er nødvendig for å få forståelse av hvorfor det er viktig å ta vare på den og årstidenes særpreg.

Relasjonen kan utvikles gjennom:

- Opplevelser og erfaringer i naturen og møter med de fire årstider.
- Kunnskap om årstidene, planter, dyr og dyreliv.
- Konstruksjon og teknologi.
- Kjennskap om menneskets livssyklus

Kommunikasjon, språk og tekst

Kommunikasjon i alle former og på tvers av landegrensener er viktig for en bærekraftig utvikling. I barnehagen må vi jobbe med å utvikle barns multimodale kompet, slik at de kan uttrykke seg på så mange måter som mulig. Fortelle, undre, reflektere og stille spørsmål, samt utvide begrepsforståelse, arts-kunnskap og bli kjent med hva som kjennetegner vinter, vår, sommer og høst, er også nødvendig.

Antall, rom og form

Oppdage, utforske og skape strukturer for å forstå sammenhenger i årstidene, naturen, samfunnet og universet er nødvendig for å forstå hvordan alt henger sammen med alt. Undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning er viktig kompetanse for å løse ulike bærekraftsspørsmål.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Fysiske mestringsopplevelser i naturen kan ha overføringsverdi til mestring av andre utfordringer som f.eks. bærekraftsspørsmål. økologisk dyrking, høsting i naturen ut fra årstidene og kunnskap om hvor maten kommer fra, er viktig for å forstå hvorfor vi må ta vare på naturen.

Barns relasjon til natur og årstider.

Nærmiljø og samfunn

Barna skal få mulighet til å medvirke i egen hverdag og i samfunnet. Demokrati er viktig for å ivareta menneskerettigheter og likeverd, og er en del av den sosiale dimensjonen ved bærekraftig utvikling. Barna skal få kjennskap til lokalsamfunnet, men også ulike kulturer og levevis.

Kunst, kultur og kreativitet

Å legge til rette for skapende aktivitet ute, som tegning, maling og land-art kan bidra til at barna oppdager skjønnheten i naturen og årstidene, som fører til respekt for naturens og årstidenes egenverdi. Dette er essensielt for en bærekraftig utvikling. Skapende og estetiske uttrykksformer utvikler kreativitet som er viktig for å finne nye bærekraftige løsninger, og bidrar dessuten til demokrati ved å gi rom for å bli hørt gjennom mange måter å uttrykke seg på

Etikk, religion og filosofi

Gjennom å lytte, undre seg, reflektere og finne svar på eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål, dannes grunnlaget for kritisk tenkning og dømmekraft. Å utvikle toleranse, interesse og respekt for hverandre og natur, og å forstå verdien av likheter og ulikheter i et fellesskap er en av bærebjelkene i en bærekraftig utvikling.

Lekende læring, samspill og mestring

Med lekende læring, samspill og mestring skal vi gi barna grunnlag til å utvikle seg, og bli den beste utgaven av seg selv. Et av barndommens særpreget er samspill i lek, der initiativ, fantasi og engasjement vil kunne finne sted. Barn skal få undre seg, stille spørsmål, søke opplevelser og gjøre egne erfaringer i et miljø preget av samspill og inkludering.

I Tønsåsen naturbarnehage skal barna oppleve et stimulerende miljø ute og inne som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser. Personalet skal legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring.

«Jeg vil derfor oppfordre til å dvele mer i temaarbeidet. Ta det med ro, la kunnskapen synke, gi tid til både inntrykk og uttrykk før en går videre til neste tema. Vi vet at barn er forskjellige og lærer på ulike måter. I et temaarbeid må der derfor danses, lekes, formes, lages musikk, males, telles, sorteres, studeres og snakkes for at alle skal lære og få et forhold til kunnskapen. Det må være tid til inntrykk og uttrykk for alle intelligenser og fra alle fagområder. I tillegg har barna krav på å medvirke. Det krever tid og vi må gi dem rom. Derfor: Heller få og romslige tema enn mange og snevre.

”Årstidene” har vært et tradisjonelt tema i barnehagen. Mange opplever at de har tynt det de kan ut av det og at det har blitt både kjedelig og gammeldags, men jeg vil vise at gode, gamle tema slett ikke behøver å forkastes. Kanskje kan årets tider fremdeles fungere som en rød tråd i temaarbeidet og samtidig gi nok ideer til å fylle magiske samlingsstunder et helt år eller flere?

Magiske samlingsstunder er en arbeidsform hvor man bruker de estetiske fagområdene drama, musikk, forming og bevegelse helt bevisst. Det er ikke samlingen der man tar opp daglige detaljer om hvem som er her, hva man skal gjøre i dag og lignende (Slik informasjon kan vi heller ta i et daglig, timinutters morgenmøte med barna) Det skal være et sted for kulturelle inntrykk og uttrykk. I magiske samlingsstunder gir vi inntrykk for alle sanser og søker vi bevisst estetiske opplevelser som får oss til å si ... og ... næh!

Slike samlinger er så virkningsfulle og frigjør tid – istedenfor en klassisk rutinesamlingsstund hver dag, har man en eller to magiske i uka. Man kan heller supplere med å gi temainntrykk i hverdagen ellers (bilder på veggene, turer, sanger og sangleker, mat, samtaler ved bordet ...) En slik stund utfordrer den rutinepregede, klassiske, statiske samlingsformen der barna må sitte stille på en benk. Den magiske samlingsstunden defineres kun som et sted der vi samles. Hva vi gjør der er opp til oss.

Det er bedre med en til to magiske og inspirerende samlinger i uka enn en rutinepreget og uinspirerende hver dag!

Magiske samlingsstunder er dessuten supre fordi de lar seg gjenta. Barn liker gjentakelser. Samlingene vil ikke bli like uansett fordi vi har med sprell levende barn og voksne å gjøre.

”Årstidene” kan gjerne hentes frem fra glemselen fordi det er et ”nært” tema. Årstidene omgir oss, vi er mye ute og kjenner den på kroppen. Det kan hjelpe en å finne innfallsvinkler som er relevante for barna.

Dessuten er temaet romslig nok til at jule og påskeaktiviteter, karneval, internasjonal dag og lignende ikke blir forstyrrende og stressende – de blir en naturlig del av det hele.

Et slikt temaarbeid kan bli så magisk man bare ønsker. Jeg mener det kommer først og fremst an på hvor en henter inspirasjon:» www.fantasifantasten.no

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke å handle systematisk i det pedagogiske arbeidet. Barnehagen er forpliktet til å begrunne, planlegge, vurdere og dokumentere at det pedagogiske arbeidet er i tråd med barnehageloven rammeplanen.

Rammeplanen fastslår at dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet inngår som en viktig del av barnehagens arbeid. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Det pedagogiske arbeidet skal planlegges, beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen.

Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen. Planleggingen synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten. Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Personalet skal:

- Basere planleggingen på kunnskap om barns trivsel og allsidige utvikling, individuelt og i gruppe
- Basere planleggingen på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre.
- Bidra til progresjon for enkeltbarnet og gruppen
- Bygge vurderingsarbeidet på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i.
- Sørge for at faglige og etiske problemstillinger inngår i vurderingsarbeidet
- Sørge for at barnets erfaringer og synspunkter inngår i vurderingsgrunnlaget.
- Observere og vurdere barnets trivsel og allsidige utvikling fortløpende for å kunne gi barna et tilrettelagt tilbud.

Hvordan gjør vi det?

- Utarbeide årsplan som godkjennes av SU.
- Bruke avdelingsmøter og personalmøter til å utarbeide ukeplaner med utgangspunkt i evaluering og refleksjoner rundt foregående ukes observasjoner og dokumentasjoner over barns interesser og behov, personalets arbeidsmåter og barnehagens verdier og faglige innhold.
- Barns medvirkning sikres både gjennom samtaler med barn og gjennom fortolkning av deres intensjoner, og skal ha betydning for de valg personalet tar i forhold til pedagogiskinnhold og arbeidsmetoder.
- Foreldres medvirkning sikres gjennom daglige tilbakemeldinger, innspill på foreldresamtaler og møter, deltagelse i SU og foreldreundersøkelser. Planene skal vise mål/innhold/metode for det pedagogiske arbeidet den kommende uken.
- Utarbeide IUP for enkeltbarn med behov for spesialpedagogiske tiltak.
- Halvtårsevaluering.
- Bruke praksisfortellinger

Samarbeid barnehage – hjem, foreldres medvirkning.

Vi skal sammen skape en sosial læringsarena som setter gode spor er vårt løfte til foreldrene. **Foreldresamarbeidet skal alltid ha barnas beste som mål.**

Samarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå gjennom foreldrerådet og samarbeidsutvalget. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får innflytelse på barnehagens arbeid med å skape et helhetlig omsorgs-, leke- og læringsmiljø for barnegruppen.

Hvordan gjør vi det?

- Daglig dialog med foreldre ved bringing og henting
- Foreldresamtaler høst og vår, i tillegg ved behov.
- Foreldremøter
- Foreldrefrokost o.l
- Dugnad
- Julegrantenning
- Sommeravslutning
- Foreldreråd (alle foreldre)
- Samarbeidsutvalg (foreldrerepresentanter fra alle avdelinger og representanter fra personalet)

Overganger

Det å begynne i barnehagen skal oppleves som en god start, både i forhold utvikling av trygghet og tilhørighet. Tilvenning, trygghet og tilhørighet er nøkkelord i forbindelse med alle overganger i løpet av barnehagetiden.

Ny i barnehagen

Å begynne i barnehagen kan være en stor overgang for et lite barn. Frem til nå har noen av barna vært hjemme i kjente og trygge omgivelser, og skal nå forholde seg til mange nye barn og voksne. Hvor lang tid det tar for et barn å bli trygg i sin nye tilværelse varierer, og vi tilpasser derfor tilvenningsperioden til hvert enkelt barn.

Personalet skal:

- i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet skal få en trygg og god start i barnehagen.
- tilpasse seg rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og andre barn.
- sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære.

Hvordan gjør vi det?

- Oppstartsamtale i juni, for utveksling av informasjon og forventninger.
- Barna får gjøre seg kjent i barnehagen og med de ansatte mens foreldre/foresatte er til stede. Dette i trygg forvisning om at de vil hjelpe og støtte dem hvis noe blir vanskelig.
- Foreldre og ansatte utveksler informasjon underveis for å dra nytte av foreldrenes kunnskap om eget barn, og de ansatte vil raskere bli kjent med barnet.

Fra småbarn- til storbarnsavdeling

Vanligvis vil vi legge til rette for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barn, og personalet når barnet bytter barnegruppe utover våren. Vi etterstreber også at minst en fra personalet følger gruppa over på ny avdeling. I tillegg gjennomfører vi ei tilvenningsuke for alle overganger i en av ukene før sommerferien.

Fra barnehage til skole

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.

- Gi de eldste barna mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen.
- legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.
- bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner.
- Sørge for at barna blir kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen

For at barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen, er det viktig at de ikke føler et press på at de skal kunne det ene og det andre før skolestart, men at fokuset er på lærelyst. Barn er naturlig nysgjerrige, og vi forsøker å ta vare på denne lysten gjennom å utvide og bygge videre på deres interesser, samtidig som vi jobber med de ulike fagområdene.

- Legge til rette for at barn har tilgang til så mange artefakter / ting som mulig som de kan bruke i sin tegnskaping. Barn har et mer begrenset ordforråd enn voksne og er avhengig av å lage tegn når de kommuniserer i leken sin. Det kan være en pinne som blir til en kjepphest, en vedkubbe som blir til baby eller en hytte under bordet. All denne tegnskapingener ledd i deres prosess med å lære seg å lese og skrive.
- Samtaler om skolen, gå turer til skolens område
- Overføringssamtaler med skolen på våren
- Førskoledager

Læringsverkstedet er en privat barnehagekjede som eier og driver barnehager i store deler av Norge. I våre barnehager får barn et godt grunnlag for livslang læring – i kunnskap, vennskap, trygghet og glede. Vårt pedagogiske arbeid med barna bygger på lekende læring, samspill og mestring.

For mer informasjon om Læringsverkstedet og våre barnehager se vår hjemmeside:

<https://laringsverkstedet.no>

Bakgrunnsdokumenter

Lov og forskrifter

- Lov om barnehager (barnehageloven) (2018)
- Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver (2017)

Læringsverkstedets dokumenter

- Verdiplattform
- Veilederen «Vår pedagogikk»
- Handlingsplan mot mobbing i barnehagen
- Virksomhetsplan

Veileder fra Kunnskapsdepartementet

- Fra eldst til yngst, overgang barnehage-skolen (2008)

Veiledere fra Utdanningsdirektoratet

- Håndtering av kriser og sorg i barnehagen (2014)
- Språk i barnehagen – mye mer enn bare prat (2013)
- Barns trivsel – voksnes ansvar, veileder om forebyggende arbeid mot mobbing i barnehagen (2012)

Lenker til aktuelle hjemmesider

- [Læringsverkstedet](#)
- [Regjeringen/Kunnskapsdepartementet/Barnehage](#)
- [Utdanningsdirektoratet/Barnehage](#)
- [PBL - Private barnehagers landsforbund](#)

